

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **Realfina, a. s.**, se sídlem Panská 895/6, Praha 1, zastoupena Mgr. Markem Strádalem, advokátem se sídlem Panská 854/2, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, Odbor stavebního úřadu, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 31. 1. 2017, č. j. MHMP 150394/2017, sp. zn. S-MHMP 2232470/2016/STR, v řízení o kasační stížnosti společnosti **WELWYN COMPANY, a. s.**, se sídlem Václavské náměstí 837/11, Praha 1, zastoupené Mgr. Ladislavem Štorkem, advokátem se sídlem Platnéřská 191/4, Praha 1, proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2017, č. j. 3 A 46/2017 - 40,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Stěžovatelka **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalobkyni **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozhodnutí městského soudu

[1] Podanou kasační stížností se společnost WELWYN COMPANY, a. s. (dále jen stěžovatelka), domáhá zrušení usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2017, č. j. 3 A 46/2017 - 40. Tím bylo rozhodnuto, že stěžovatelka není osobou zúčastněnou na řízení v řízení žalobkyně společnosti Realfina, a. s., proti žalovanému Magistrátu hlavního města Prahy, o žalobě proti rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 1, že společnost Realfina, a. s. není

účastníkem územního řízení o umístění stavby nazvané „Revitalizace spodní části Václavského náměstí úsek Na Příkopě – Vodičkova“.
[2] Stěžovatelka byla účastníkem předmětného územního řízení z titulu vlastnictví dotčeného pozemku dle § 85 odst. 2 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

[3] Městský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že stěžovatelka nesplnila formální podmínku účastenství dle § 34 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť neoznámila, že hodlá v řízení uplatňovat svá práva, ve stanovené lhůtě.

[4] Dne 11. 4. 2017 bylo na úřední desce městského soudu vyvěšeno vyrozumění o probíhajícím řízení ve smyslu § 34 s. ř. s. Vyrozumění zahrnovalo poučení o nutnosti oznámit, zda bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení do 15 dnů od doručení s tím, že takové oznámení lze učinit pouze ve stanovené lhůtě. Stěžovatelka na vyrozumění ve stanovené lhůtě nereagovala, městskému soudu bylo doručeno její oznámení ze dne 9. 10. 2017 o uplatňování práv osoby zúčastněné na řízení až dne 30. 10. 2017.

II. Kasační stížnost

[5] V kasační stížnosti stěžovatelka namítá nezákonnost napadeného usnesení, neboť městský soud nebyl dle jejího názoru oprávněn doručovat vyvěšením na úřední desce dle § 42 odst. 4 s. ř. s., neboť nebyly splněny předpoklady v tomto ustanovení uvedené, které takový způsob doručování podmiňují. Stěžovatelka uvádí, že původního správního řízení o umístění stavby se zúčastnilo pouze 21 konkrétně vyjmenovaných účastníků, kterým bylo doručováno přímo. Doručení vyrozumění těmto účastníkům by tedy dle stěžovatelky nepochybně nebylo neúměrně zdlouhavé, administrativně náročné ani by nebylo spojeno s nepřiměřenými náklady. K této problematice odkazuje stěžovatelka na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2010, č. j. 7 Afs 6/2010 - 201.

[6] Z výše uvedeného důvodu nebylo stěžovatelce vyrozumění o probíhajícím řízení řádně doručeno.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost je přípustná (k přípustnosti kasační stížnosti proti usnesení o tom, že určitá osoba není osobou zúčastněnou na řízení, srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2005, č. j. 7 As 43/2005 - 53, č. 710/2005 Sb. NSS).

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu kasačních námitek a § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost není důvodná.

[9] Z § 34 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že pro to, aby se určitý subjekt stal osobou zúčastněnou na řízení, musí být splněny dvě podmínky. První podmínka je materiální a splňuje ji osoba, která byla přímo dotčena ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ta, která může být přímo dotčena jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, není-li účastníkem soudního řízení. Druhá podmínka je formální a splní ji ten, kdo výslovně

oznámí, že bude v řízení práva osoby zúčastněné na řízení uplatňovat (k uvedeným podmínkám viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2004, č. j. 7 As 33/2003 - 80, č. 489/2005 Sb. NSS, a ze dne 16. 7. 2009, č. j. 8 Afs 15/2009 - 129).

[10] Materiální podmínku lze tedy splnit dvojím způsobem. Buďto přímým dotčením na právech v důsledku vydání případně nevydání napadeného rozhodnutí či potenciálním přímým dotčením v případě zrušení nebo vydání rozhodnutí dle návrhu. Nejvyšší správní soud však v současném případě dospěl k závěru, že stěžovatelce nesvědčí ani jedna z těchto možností.

[11] Napadeným rozhodnutím v nyní projednávané věci je rozhodnutí Magistrátu Hlavního města Prahy (žalovaného), kterým zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 1 o tom, že společnost Realfina, a. s. (žalobkyně) není účastníkem řízení o umístění stavby. Jedná se tedy o zcela osobně zaměřené rozhodnutí ve vztahu k žalobkyni, které se týkalo výlučně jejího právního postavení v řízení. Stěžovatelce předmětným rozhodnutím nevznikla žádná práva, ani jí nebyly uloženy žádné povinnosti.

[12] Tvrdila-li stěžovatelka v kasační stížnosti i oznámení o uplatňování práv osoby zúčastněné na řízení doručeném soudu, že bude přímo dotčena případným zrušením rozhodnutí žalovaného, neboť toto bude mít vliv na vedené územní řízení, Nejvyšší správní soud k tomu podotýká, že ačkoliv se případné zrušení správního rozhodnutí soudem může promítnout do situace stěžovatelky, bude se vždy jednat pouze o dotčení nepřímé, které nemůže založit postavení stěžovatelky jako osoby zúčastněné na řízení. Přímé dotčení stěžovatelčiných práv výsledkem vedeného soudního sporu jakožto účastníka původního územního řízení a nikoliv žadatele o vydání územního rozhodnutí nelze dovodit. Stěžovatelka proto nesplňuje materiální podmínku účasti osoby zúčastněné na řízení.

[13] V případě, že krajský (městský) soud správný výrok rozhodnutí opře o nesprávné důvody, je možné, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a nesprávné důvody nahradil svými. Limitem pro uvedenou úvahu vždy musí být legitimní očekávání účastníků řízení a s ním spojený zákaz překvapivých rozhodnutí (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75).

[14] V současném případě není korekcí odůvodnění legitimní očekávání stěžovatelky žádným způsobem narušeno, neboť její pozice se nemění. Nadto se jedná o procesní postavení, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nemůže žádným způsobem zasáhnout do jejích hmotných práv.

[15] Z důvodu racionality a efektivity soudního řízení a s ohledem na povahu napadeného rozhodnutí přistoupil proto Nejvyšší správní soud k uvedenému řešení.

[16] Ke kasační námitce považuje Nejvyšší správní soud za nutné korigovat právní názor městského soudu týkající vyrozumění potenciálních osob zúčastněných na řízení o probíhajícím řízení. Toto provedl městský soud prostřednictvím vyvěšení oznámení na úřední desce dle § 42 odst. 4 s. ř. s. Takový postup je však možné zvolit pouze v případě, že

doručování klasickým způsobem by bylo neúměrně zdlouhavé, nákladné, administrativně náročné či nemožné, a to zejména pro velký počet účastníků, či nemožnost jejich jednotlivého určení. Nejvyšší správní soud však ve své judikatuře již dříve vyjádřil přesvědčení, že doručení dle § 42 odst. 4 s. ř. s. je nezbytné využívat obezřetně a zpravidla jen v těch případech, kdy by snaha doručit každé osobě zúčastněné na řízení vedla s velkou pravděpodobností k podstatnému prodloužení délky řízení či dokonce skončení řízení fakticky znemožnila nebo kdy by doručování jednotlivým osobám zúčastněným na řízení bylo sice technicky bezproblémové a v reálném čase proveditelné, avšak neúměrně finančně náročné. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2010, č. j. 7 Afs 6/2010 - 201, č. 2485/2012 Sb.)

[17] Týž rozsudek se zabýval i otázkou, co se rozumí „velkým počtem účastníků". Došel k závěru, že není možné pomocně aplikovat úpravu ze správního řádu, kde je řízení s velkým množstvím účastníků výslovně upraveno v § 144 a zakotveno, že v případě více než 30 účastníků lze doručovat písemnosti veřejnou vyhláškou, neboť § 42 odst. 4 s. ř. s. je vystavěn na materiálním kritériu složitosti doručování a tu je vždy třeba posuzovat ve vztahu k předmětu řízení a dále ve vztahu ke konkrétnímu postavení osob zúčastněných na řízení. V případě, kterým se zabýval výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu, se jednalo o 34 možných osob zúčastněných na řízení, přičemž Nejvyšší správní soud judikoval, že takovou situaci není možné zásadně považovat za velký počet účastníků. Uvedl, že: *„velkým počtem bude zpravidla nutno rozumět minimálně desítky, zpravidla však spíše stovky, osob zúčastněných na řízení. Teprve u takového počtu dosáhne administrativní náročnost, a někdy také finanční nákladnost, doručování jednotlivým osobám zúčastněným na řízení takové intenzity, že může výrazně ovlivnit průběh řízení či jej neúměrně prodražit, a tedy ospravedlnit doručení vyvěšením na úřední desce soudu."*

[18] V současně posuzovaném případě figurovalo v územním řízení 13 účastníků řízení dle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, tedy vlastníci pozemků či staveb, na kterých měl být záměr, pro který bylo vedeno územní řízení, uskutečněn, 9 dotčených orgánů a dalších 32 vlastníků sousedních pozemků či staveb dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, již nebyli konkrétně identifikováni a jimž bylo v územním řízení doručováno dle § 144 správního řádu veřejnou vyhláškou. U 13 účastníků řízení dle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, jedním z nichž byla též stěžovatelka, byly v rámci územního řízení povětšinou uvedeny identifikace jejich datových schránek, všichni tito účastníci navíc měli sídlo v České republice. Nelze tedy hovořit o jakékoliv složitosti, nákladnosti či zdlouhavosti doručování. Vzhledem k nutnosti ochrany práv osob zúčastněných na řízení nebylo za takové situace přípustné, aby soud vůči těmto osobám přistoupil k doručování dle § 42 odst. 4 s. ř. s.

[19] Vzhledem k výše dovozeným závěrům ohledně materiální podmínky účastenství se však nesprávné posouzení formální podmínky stalo nerozhodným, neboť ani konstatování nesprávného doručení výzvy nemůže nic změnit na skutečnosti, že stěžovatelka osobou zúčastněnou na řízení v daném řízení být nemůže z důvodu nesplnění podmínky materiální. Z důvodu efektivního postupu v probíhajícím soudním řízení by nebylo účelné požadovat po městském soudu opětovné doručení výzvy, neboť by nebylo způsobilé jakkoliv změnit procesní postavení stěžovatelky.

[20] Návrhem na přiznání odkladného účinku se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť rozhodl bez odkladu o samotné kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl.

[22] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni a žalovanému, jimž by jinak právo na náhradu nákladů příslušelo, soud náhradu nákladů nepřiznal, protože jim v řízení o kasační stížnosti stěžovatele žádné náklady nevznikly. Vyjádření, jež zaslala ke kasační stížnosti žalobkyně, soud svým obsahem nevyhodnotil jako úkon ve smyslu § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Žalované nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu